

Tanya

Chapitre 1 - Likoutey Amarim

תניא [בספ"ג דנדה] משביעים אותו תהי צדיק ואל תהי רשע ואפי' כל העולם כולו אומרים לך צדיק אתה היה בעיניך כרשע וצריך להבין דהא תנן [אבות פ"ב] ואל תהי רשע בפני עצמך וגם אם יהיה בעיניו כרשע ירע לבבו ויהיה עצב ולא יוכל לעבו' ה' בשמחה ובטוב לבב ואם לא ירע לבבו כלל מזה יכול לבוא לידי קלות ח"ו. אך הענין כי הנה מצינו בגמרא ה' חלוקות. צדיק טוב לו צדיק ורע לו רשע טוב לו רשע ורע לו ובינוני. ופירשו בגמרא צדיק טוב לו צדיק גמור צדיק ורע לו צדיק שאינו גמור וברעיא מהימנא פ' משפטים פ' צדיק ורע לו שהרע שבו כפוף לטוב וכו' ובגמרא ספ"ט דברכות צדיקים יצ"ט שופטן כו' רשעים יצה"ר שופטן בינונים זה וזה שופטן וכו' אמר רבה כגון אנא בינוני א"ל אב"י לא שביק מר ח"י לכל בריה וכו' ולהבין כל זה באר היטב וגם להבין מה שאמר איוב [ב"ב פ"א] רבש"ע בראת צדיקי' בראת רשעי' כו' והא צדיק ורשע לא קאמר. וגם להבין מהות מדרגת הבינוני שבודאי אינו מחצה זכיות ומחצה עונות שא"כ איך טעה רבה בעצמו לומר שהוא בינוני ונודע דלא פסיק פומיה מגירסא עד שאפי' מלאך המות לא היה יכול לשלוט בו ואיך היה יכול לטעות במחצה עונות ח"ו. ועוד שהרי בשעה שעושה עונות נקרא רשע גמור [ואם אח"כ עשה תשובה נקרא צדיק גמור] ואפילו העובר על איסור קל של דברי סופרים מקרי רשע כדאיתא בפ"ב דיבמות ובפ"ק דנדה ואפילו מי שיש בידו למחות ולא מיחה נק' רשע [בפ"ו דשבועות] וכ"ש וק"ו במבטל איזו מ"ע שאפש' לו לקיימה כמו כל שאפשר לו לעסוק בתורה ואינו עוסק שעליו דרשו רז"ל כי דבר ה' בזה וגו'

Rabbi 'Haïm Kanievsky

Recueil autobiographique. Histoires, anecdotes, enseignements classés par thèmes et une centaine de photos en couleur.

Commandez : Tel. (Fr) : +33.1.80.91.62.91 - (Isr) : +972.77.466.03.32 - www.torah-box.com/editions

הכרת תכרת וגו' ופשיטא דמקרי רשע טפי מעובר איסור דרבנן
וא"כ ע"כ הבינוני אין בו אפי' עון ביטול תורה ומש"ה טעה רבה
בעצמו לומר שהוא בינוני

הגהה (ומ"ש בזוהר ח"ג ד' רל"א כל שממועטין עונותיו וכו' היא
שאלת רב המנונא לאליהו אבל לפי תשובת אליהו שם הפי'
צדיק ורע לו הוא כמ"ש בר"מ פרשה משפטים דלעיל ושבעים
פנים לתורה):

והא דאמרי' בעלמא דמחצ' על מחצה מקרי בינוני ורוב זכויות
מקרי צדיק הוא שם המושאל לענין שכר ועונש לפי שנדון אחר
רובו ומקרי צדיק בדינו מאחר שזוכה בדין אבל לענין אמיתת
שם התואר והמעלה של מעלת ומדרגות חלוקות צדיקים
ובינונים ארז"ל צדיקים יצ"ט שופטן שנא' ולבי חלל בקרבי שאין
לו יצה"ר כי הרגו בתענית אבל כל מי שלא הגיע למדרגה זו אף
שזכויותיו מרובים על עונותיו אינו במעלת ומדרגת צדיק כלל
ולכן ארז"ל במדרש ראה הקב"ה בצדיקים שהם מועטים עמד
ושתלן בכל דור ודור וכו' וכמ"ש וצדיק יסוד עולם: אך ביאור
הענין על פי מ"ש הרח"ו ז"ל בשער הקדושה [ובע"ח שער נ'
פ"ב] דלכל איש ישראל אחד צדיק ואחד רשע יש שתי נשמות
דכתיב ונשמות אני עשיתי שהן שתי נפשות נפש אחת מצד
הקליפה וסטרא אחרא והיא המתלבשת בדם האדם להחיות
הגוף וכדכתיב כי נפש הבשר בדם היא וממנה באות כל המדות
רעות מארבע יסודות רעים שבה דהיינו כעס וגאווה מיסוד האש
שנגבה למעלה. ותאות התענוגים מיסוד המים כי המים
מצמיחים כל מיני תענוג. והוללות וליצנות והתפארות ודברים
בטלים מיסוד הרוח. ועצלות ועצבות מיסוד העפר. וגם מדות
טובות שבטבע כל ישראל בתולדותם כמו רחמנות וג"ח באות
ממנה כי בישראל נפש זו דקליפה היא מקליפ' נוגה שיש בה
ג"כ טוב והיא מסוד עץ הדעת טוב ורע: משא"כ נפשות אומות

Rabbi 'Haïm Kanievsky

Recueil autobiographique. Histoires, anecdotes, enseignements classés par thèmes et une centaine de photos en couleur.

Commandez : Tel. (Fr) : +33.1.80.91.62.91 - (Isr) : +972.77.466.03.32 - www.torah-box.com/editions

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones

עובדי גלולים הן משאר קליפות טמאות שאין בהן טוב כלל
כמ"ש בע"ח שער מ"ט פ"ג וכל טיבו דעבדין האומות עובדי
גלולים לגרמייהו עבדין וכדאיתא בגמרא ע"פ וחסד לאומים
חטאת שכל צדקה וחסד שאומות עובדי גלולים עושין אינן אלא
להתייהר כו':

Rabbi 'Haïm Kanievsky

Recueil autobiographique. Histoires, anecdotes, enseignements classés par thèmes et une centaine de photos en couleur.

Commandez : Tel. (Fr) : +33.1.80.91.62.91 - (Isr) : +972.77.466.03.32 - www.torah-box.com/editions